

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : REG๖๐H๐๐๒๕

ชื่อโครงการ : การแนะแนวชีวิตสำหรับเยาวชน โดยใช้หลักการสอนของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์
อรรถกถาธรรมบท

ชื่อนักวิจัย : นายยุทธ จีนา นางสาวมิตา จีนา นางสาวบุษบา พุดา

E-mail Address : yurathorn_๒๗@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : ๑ กันยายน ๒๕๖๐ - ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ กลวิธี เทคนิคกระบวนการ ขั้นตอน การแนะแนวชีวิตโดยการสอนของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท ๒) เพื่อจัดทำ คู่มือ และสื่อวีดิทัศน์ การแนะแนวชีวิตสำหรับเยาวชน โดยใช้หลักการสอนของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท ๓) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ของการใช้คู่มือ การแนะแนวชีวิตสำหรับเยาวชน โดยใช้หลักการสอนของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร และเชิงทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารจากคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท ๘ ภาค และข้อมูลด้านการแนะแนวชีวิตสำหรับเยาวชนจากครูแนะแนว นักแนะแนว จากสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๕ คน นักเรียนนักศึกษา จำนวน ๑๕๐ คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และสถิติเบื้องต้น โดยมีผลการศึกษาวิจัย ดังนี้

๑) การแนะแนวชีวิตของพระพุทธเจ้าที่ปรากฏในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท พบว่า พระพุทธเจ้าทรงให้ความช่วยเหลือมนุษย์ ด้วยทรงตระหนักถึงความมีคุณค่า และความมีศักยภาพ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของมนุษย์ และทรงวางระเบียบแบบแผนวิธีการและทรงยึดแนวทางที่สอดคล้องกับการแนะแนว ทรงแนะแนวช่วยเหลือบุคคล โดยทรงยึดมั่นในปรัชญาให้ผู้รับการแนะแนวได้เข้าใจทุกข้ออย่างแท้จริง เมื่อเปรียบเทียบกับแนวทางการแนะแนวตะวันตก พบว่าการแนะแนวชีวิตของพระพุทธเจ้าครอบคลุมทั้งการแนะแนวการศึกษา แนะแนวอาชีพ แนะแนวส่วนตัวสังคม และนอกจากนี้ พระพุทธองค์ยังมีการแนะแนวเพื่อไปสู่ภพภายหน้า ทรงเลือกใช้เทคนิคที่มีความเหมาะสมกับผู้รับการแนะแนว ลักษณะการแนะแนวของพระพุทธองค์เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การให้ข้อเสนอแนะ การให้คำปรึกษา การจัดวางตัวบุคคล และการติดตามประเมินผลการแนะแนว พระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้ที่พร้อมด้วยคุณสมบัติของนักแนะแนวที่ดี ช่วยเหลือผู้ที่มีความทุกข์ให้ได้พบกับความสุขที่แท้จริง คือ พระนิพพาน

๒) พุทธวิธีการแนะแนวชีวิตสำหรับเยาวชนในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท พบว่า การแนะแนวของพระพุทธเจ้าเป็นกระบวนการโดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงทรงเสด็จไปโปรดบุคคลที่เห็นควรแนะแนวด้วยเทคนิควิธีที่เหมาะสมกับผู้รับการแนะแนวทั้งข้อเสนอแนะ และการให้คำปรึกษา เมื่อทรงแนะแนวแล้วก็จะทรงจัดวางตัวบุคคลด้วยการให้ได้บรรลุธรรมขั้นใดขั้นหนึ่งอันสมควรแก่ตน และทรงติดตามผลของการแนะแนวทั้งการตรวจสอบภูมิธรรม การสอบถาม การออกเยี่ยมสวาก ดังนั้นการแนะแนวของพระพุทธเจ้าจึงมีความต่อเนื่องครบวงจร เพื่อให้ผู้รับการแนะแนวได้พ้นจากสภาวะแห่งทุกข์ในที่สุด โดยสรุปมี ๗ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ ๑ รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์บุคคลด้วยเมตตาจิต ขั้นตอนที่ ๓ ปฏิสันถารสร้างมิตรสัมพันธ์ ขั้นตอนที่ ๔ สร้างสรรค์ด้วยปิยสนทนา ขั้นตอนที่ ๕ พินิจปัญหาแห่งทุกข์ ขั้นตอนที่ ๖ ชี้ทางสร้างสุขด้วย อริยมรรค และขั้นตอนที่ ๗ รู้แจ้งประจักษ์ติดตามผล เทคนิคการแนะนำชีวิตของพระพุทธเจ้ามี ๑๑ เทคนิค ได้แก่ (๑)เทคนิคการให้ระบายความในใจ และกระตุ้นให้เล่าปัญหา (๒) เทคนิคการแนะนำด้วยการสอนหรือการอธิบาย (๓)เทคนิคการใช้สื่อประกอบการแนะนำ (๔) เทคนิคการยกตัวอย่าง อุทาหรณ์ เหตุการณ์ปัจจุบัน (๕) เทคนิคการปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง (๖) เทคนิคการยกอุปมาอุปไมย (๗) เทคนิคการตำหนิ การลงโทษ (๘) เทคนิคการให้รางวัล (๙) เทคนิคการสร้างความพร้อมและบรรยากาศในการแนะนำ (๑๐) เทคนิคการให้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (๑๑) เทคนิคการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส

๓) การพัฒนาคู่มือการแนะนำชีวิตสำหรับเยาวชนโดยใช้หลักการสอนของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท พบว่า คู่มือการแนะนำชีวิตสำหรับเยาวชนฯ ที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ๔.๖๑ และ มีความสอดคล้องกับหลักการสอนของพระพุทธเจ้า ค่าเฉลี่ย ๐.๘๐

๔) ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของการใช้คู่มือการแนะนำชีวิตสำหรับเยาวชนโดยใช้หลักการสอนของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท พบว่า การใช้คู่มือฯ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาคลายความทุกข์ ช่วยเหลือเยาวชนได้ จำนวน ๑๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐๐ ครูแนะนำ นักแนะนำ มีความพึงพอใจต่อคู่มือการแนะนำชีวิตสำหรับเยาวชนฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๐$, S.D. = ๐.๓๐) เช่นเดียวกับระดับความพึงพอใจของเยาวชนที่ได้รับการแนะนำโดยใช้หลักการสอนของพระพุทธเจ้าในอรรถกถาธรรมบท โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๒$, S.D. = ๐.๒๙)

๕) ผลการวิจัยนี้ ก่อให้เกิดผลผลิต (Output) ได้แก่ องค์ความรู้ เทคนิควิธีการแนะนำเชิงพุทธของพระพุทธเจ้า และยังได้นวัตกรรมเป็นคู่มือการแนะนำชีวิตเยาวชนฯ อันจะเป็นแนวทางให้แก่ักแนะนำ ครูแนะนำสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาเยาวชนให้พ้นจากความทุกข์ นอกจากนี้ ยังเกิดผลลัพธ์ (Outcome) ในการสร้างทางเลือกให้แก่ นักแนะนำ ครูแนะนำ เลือกใช้พุทธวิธีควบคู่กับศาสตร์การแนะนำทางตะวันตก เพื่อช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับเยาวชน ตลอดจนได้นำผลการวิจัยเผยแพร่สู่สาธารณะชนในรูปแบบต่าง ๆ และงานวิจัยครั้งนี้ยังทำให้เกิดผลกระทบ (Impact) ในการสร้างสังคมการเรียนรู้ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าว่าสามารถนำมาปรับใช้ได้ในทุกกาลสมัย เห็นคุณค่าของการแนะนำเชิงพุทธ สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ ทั้งนี้จึงควรมีการนำผลการวิจัยไปต่อยอดถ่ายทอดเทคนิควิธีการแนะนำของพระพุทธเจ้า โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการการแนะนำเชิงพุทธ ให้แก่นักแนะนำ ครูแนะนำ ตลอดจนบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้พ้นจากปัญหาความทุกข์ในยุคสมัยปัจจุบัน และเป็นทรัพยากรบุคคลในการพัฒนาประเทศในอนาคตสืบไป

คำสำคัญ การแนะนำชีวิต , เยาวชน, หลักการสอนของพระพุทธเจ้า, คัมภีร์อรรถกถาธรรมบท

Abstract

Project Code: REG60H0025

Project Title: Life Guidance for Youth Using the Teaching Principles of the Lord Buddha in the Scripture of Dhammapada Commentary

Researcher name: Mr. Yurathorn Jeena, Miss Ramita Jeena, Miss Budsaba Futa

E-mail Address: yurathorn_27@hotmail.com

Project Duration: 1 September 2017 – 9 May 2020

The purposes of this research were 1) to study, analyze, synthesize strategies, techniques, processes, steps of life guidance by teaching of the Lord Buddha in the scripture of Dhammapada Commentary; 2) to prepare a manual and video of life guidance for youth using the teaching principles of the Lord Buddha in the scripture of Dhammapada Commentary; 3) to study efficiency and achievement of using the manual of life guidance for youth using the teaching principles of the Lord Buddha in the scripture of Dhammapada Commentary. This research is a documentary and experimental research, collecting data from 8 parts of Dhammapada Commentary and life guidance information for youth from guidance teachers and counselors, a total of 15 persons, from 15 schools in Chiang Mai, and 150 students. The data were then analyzed by descriptive analysis and basic statistics with research results as follows:

1) Life guidance of the Lord Buddha that appears in the scripture of Dhammapada Commentary was found that the Lord Buddha provided assistance to human for his awareness of human value, potential and differences and laid down the rules, practices and methods and adhered to the way consistent with the guidance, advised and helped people by adhering to the philosophy of allowing them to truly understand the suffering. Comparing to western ways of guidance, it was found that the life guidance of the Buddha encompasses educational guidance, career guidance, personal and social guidance. In addition, the Buddha had a guidance for the next life. He chose to use appropriate techniques to those who received the guidance. The nature of guidance of the Lord Buddha is a continuous process starting from data collection, giving information, counseling, personal placement and follow-up and evaluation of the guidance. The Lord Buddha is a person with good qualities of counselor helping those who are suffering to find the true happiness, namely nirvana.

2) Buddhist method of life guidance for youth In the Dhammapada Commentary, it is found that the guidance of the Lord Buddha is a process that begins with the collection of information and then showing to those whom he saw appropriate to be guided with techniques appropriate to them, both information and counseling. After the guidance, he placed the individual though having them to achieve a level of righteousness that is appropriate for them and followed up the results of the guidance, including examination of moral standard, inquiring, visiting the disciples. So, the guidance of the Lord Buddha is a continuous and complete process for those who received the guidance to be finally free from the state of suffering. In summary, there are 7 steps, including Step 1: Gather basic information; Step 2: Analyze the person with compassion; Step 3: Greeting to create friendly relations; Step 4: Create with positive conversation; Step 5: Consider the problems of suffering; Step 6: Direct the way to create happiness with noble paths, and; Step 7: Have a thorough knowledge and follow up. There are 11 techniques for life guidance of the Lord Buddha as follows: (1) Technique of expression of feelings in the mind and encouraging to share the problem; (2) Guidance technique through teaching or explanation; (3) Technique of the use of media in guidance; (4) Technique of giving examples, current events; (5) Technique of practicing as a role model; (6) Technique of analogy; (7) Technique of punishments; (8) Technique of awarding; (9) Technique of creating readiness and atmosphere in guidance; (10) Technique of self-practice; (11) Technique to turn crisis into opportunities.

3) Developing a manual of life guidance for youth using the teaching principles of the Lord Buddha in the scripture of Dhammapada Commentary was found that the manual of life guidance for youth, which the researcher created, was appropriate in the highest level with mean of 4.61 and was consistent with the teaching principles of the Lord Buddha with mean of 0.80.

4) Efficiency and achievement of using the manual of life guidance for youth using the teaching principles of the Lord Buddha in the scripture of Dhammapada Commentary were found that using the manual could help solve the problems, relieve distress, and could help 117 young people, accounting for 78.09%. Guidance teachers and counselors were satisfied with the manual of life guidance guide for youth at the highest level ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.30), as well as satisfaction level of the youth, who were guided by using the teaching principles of the Lord Buddha in the Dharma Commentary, overall being at the highest level ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.29).

5) The results of this research brought about outputs as follows: knowledge, techniques of guidance in Buddhist style of the Lord Buddha and also an innovation as a manual of life guideline for youth to be a guideline for counselors and guidance teachers to apply to help their students to be free from suffering. In addition, they also caused an outcome of creating alternatives for counselors and guidance teachers to use Buddhist methods in conjunction with western guidance science in order to help solve problems happening to the youth, as well as publicizing the results of the research in various forms. And this research also caused an impact to create a learning society, be aware of the importance of the teaching principles of the Lord Buddha that they can be adapted for every era, appreciate values of Buddhist guidance able to be chosen to suit the context and situation. Therefore, the research results should be continued to convey the Buddha's techniques of guidance by organizing a Buddhist guidance workshop for counselors and guidance teachers, as well as personnel in related agencies to be able to help the youth to be free from the present problems of suffering and be a human resource in developing the country further.

Keywords: Life guidance, Youth, Teaching Principles of the Lord Buddha, Scripture of Dhammapada Commentary